

Egyed Emese

DÉLVIDÉK

Versek

TARTALOM

TERRA AUSTRALIS INCOGNITA
PASZTELL
DAGERROTÍPIA
HOLD
KÉTFÉLE SÍPÁLYA
PÁRHUZAMOS
KÉT MADÁR
NYÍRFA
AZ ELSÜLLYEDT JÁTSZÓTÉR
MERT ÍGY VAN
A MEGFEJTÉS
TRISZTÁN
SZIRMOK
EGYÉBRE GONDOLJ
CSIKÓK
HAJNALODIK
KÉREGVERS
RELATÍV
VONALAK
CONFITEOR
SZIGETEK
SZÁRNYAK, VITORLÁK
SÉTA
A MI HAZÁNK
VESSZŐFUTÁS
HAJTÓVADÁSZAT KÖVETKEZIK
FELNÖTTEK
SZEREPÁLOM
JAJ, A SZABADSÁG
TÉTOVA
FOGSÁG
ÉN VAGYOK?
MINNESANG
ABLAK
ELFELEJTESZ
BÚCSÚZTATÓ
ENIKŐNEK
SZÖKEVÉNYEK
EREDJ
ULISSZESZ
LEVÉL VILLONNAK

SZÉLCSEND I
PIHENŐ
SZÉLCSEND II
VISSZHANG
ELDOBTAD
HELYETTEM
ÁRNYÉKOK
A MIKROSZKÓP
MAGADRA ÉBREDSZ
MÁJUS
A FOLYTATÁSÁT KÉRED?
OTT A HELYEM
ALTATÓ
TÚLPARTON
ALMAFÁK
A REJTEKÚT
ISMERLEK
LORELEI
MEGVÁLTÁS
SEMMISÉG
HÁTHA
MI LETT VOLNA
EGYEDÜL
FELOLDOZÁS
MOST
HA MÉGIS ARRA VÁGYNÁL
VOLT IDŐ
ÉRTHETETLEN
VÁLTÁS
KAVICSOK
KÓRICÁLOK
A LELEPLEZETT MÚZSA
ÁTTETSZŐ FOLYÓMEDER
GYŰRŰ
GLÓRIA
MŰTEREM
CSAK NAGYAPÓ EGYEDÜL
HŰTLEN SZAVAK
SZÜNET
ÉLETRE KEL

TERRA AUSTRALIS INCOGNITA

Emlékezni
még nem tudhatsz. Ha bejárod
lombosmoha-perceinket, borzongásod
elsimítja hódúnéit a vágnak.
Visszavered, mint hó a napsugarat,
a régi örömet (utána sírni kezdtél!);
vagy csak a jégtüskét, porhavat repítő szél
horzsolta szembogarad? Még
rádfonódik a szorongás eukaliptusz-gyökere,
irthatatlan,
akár a sóbozót; s a téli tengereken lassan
feltorlódik a lemondások uszadék-
jege: hát minek emlékeznél?

Tervezni már nem tudsz. A jövő
homoksivatag. Ne is próbáld
belevetíteni magad: köves pusztaság, mit
kereshetnél benne hullámtestű álmaiddal?
Ha lesz is ragyogás: hematit
pírja lesz csak, nem a beteljesülése.
Száraságtűrő füveké itt hely és jövőendő,
nem a kékszeműeké.

De ami most van, ott lüktessen
pórusaidban, fékezze a passzát-
szeleket, állítsa meg
az áradó vizet, legyen zátony,
áthághatatlan
jött-ment hajóknak, tudósoknak:
benned sír, benned éled,
ők csak tudják - te érzed:
szenvedély, Nagy-korallgát.

PASZTELL

Felködlő félelem a sorsunk, alkonyat,
tűnő aranyhomok lassú örvény alatt.
Felhőbe búvó part, rejtse izzó testem is.
Szél hajló karja tart: pihenhet már az is.

A vízen villogás, felhőtlen reggelé.
Szemem tükrén varázs: közelgő kedvesé.
Fölszáll a köd, meleg párája fönn ragyog:
látod, kicsim, veled nyugszom és virradok.

DAGERROTÍPIA

Olyankor, ha a nyírek is,
a bükk- és fenyőlombok is
sötét csipkék az égen,
s a gyöngyházfényű alkonyat
előbűvöl csillagokat,
csikócsengőszót, harmatot,
ha fénylenek az ablakok,
olyankor, amikor a víz
sodrát ember már nem zavarja,
tücsökszót, gyantaillatot
visz a szél csöndes udvarokra,
elkésett lovak legelésznek,
az úton holdfény bandukol
(ki érti, ki őrzi a képet?
előhívható valahol?),
olyankor, ha a sziluettek
egymásba folynak, minden egy,
egyértelmű a fény s az árnyék,
az illanó rögzítettett,
s része lennél a végtelennek:
érzed szorongó szívedet.

HOLD

Ez a második este. A havat
begyükről tépik messzi madarak,
és tudom, hogy a lelkem beleroppan.
Világít most a táj. Ha hold-hajómban
ott az árnyékod, kedves, ne csodálkozz!
Kötözd magad erősen a világhoz:
óriás szárnycsapás (hullámnak vélnéd)
mint örvény kábít el, hópelyhek fényét
nem látom táncolni a szemedben.
Ne kérdezz, már úgysem találom el,
mi lesz velünk. Túl messzire eveztem.
Kristálytollú havak zizegése a jel.
A kormányt eleresztem.
Süllyed a hold a hóesésben.

KÉTFÉLE SÍPÁLYA

1. EMLÉK A FÉLELEMRŐL

Szél jött a hegyre vad csikóival.
Hómezőn futott, letarolt gerincen,
jégtükröt zúzott, erdőben sírt fel,
nem talált kéményt, hogy belesüvítsen,
hótalpak nélkül siklott fölfelé
a versenypályán, éjjelbe kacagva
pörgette meg a felvonó csörlőjét,
és a dróton futó lécsüléseket mind
végigpróbálta, míg leért az aljba.
A fenyőtörzsek sóhajtoztak.
Egy csillag sem volt rá kíváncsi.
Hóörvényt kavart, féltél, tudtad,
hogymég tovább nem lehet már várni,
nem ment meg senki, kiszaladtál,
felültél zúgó szekerekre,
és hagytad, hogy vigyen, vigyen,
bár pusztulásba, messze végvidékre,
csak ide vissza ne!

2. ÉLETADÓ ÁLOM

Törpe fenyők közt vár a fény,
hogymég felcsatolja léceim,
hószín mosolygás fut felém
messzi hegyek arcélein,
parányi dombok ringatóznak
lábam alatt, szárnyas hajómat
könnyű botok terelik sík mederbe;
elhagy a fenyves - visszatér a fenyves,
suhan a lelkem, nem ér földhöz, perchez,
hullám a mélység, szikrázó fehérből,
örvénylő kétség engem már nem ér föl;
függő, jeges faladon, ifjúságom,
akad a lécs, maradna minden áron,
sorsfordulat sok kanyargása: félek,
kifut az út alólam, és ki véd meg?
Ha lejutok, a béke vár az aljban,
s a szerelem, hogymég végre eltakarjam
szemeimet, s hagyjam, hogymég ölbe kapjon,
forró hóval mossa le alvó arcom,
s ha karjain, mint völgyben, megpihentem:
lengő derű, jó mámor felvonóján
vigyen magával engem!

PÁRHUZAMOS

Amíg a hó világol, s kifutnál a világból
könnyű hótalpakon, és nem talál a béke,
pedig mint vadnak vágnál, csapódnál elejébe,
és nem tudod, mi hajszol;

sólyomtestű magány karma szorít, magától
fut a lécs, dombkorong köszörűli fehérre,
edzi a fagy, a szikra; de völgy ölébe érve
eljátszik már veled: ikerkígyókat rajzol

nyomok helyett. Az út mélység fölött vezet,
nem érzed sólymaid és súlytalan a tested,
zsúfolt pályák eltűnnek, nem űz emlékezet,

sziporkázó szívedről a pelyhek példát vesznek,
az, aki lent maradt, integethet neked,
én veled repülök, benned öltöttem testet.

KÉT MADÁR

Már elrejtőzik előlem a hold.
Hullámra hajtja homlokát az alkony.
A lombok közül bizalmatlanul
figyel egy láthatatlan vadmadár.

Elárvult kezem a kezedre vár;
értelmetlen a parti susogás,
egyedül vagyok, felém fordul távol
és elereszt: idegen már a szempár...

Hold lágy ujjai vigasztalnak engem.
Visszavezetnének, de ha elvesztem,
nem érdekel sem fény, sem visszaút,
idő teste kígyózik, szellő szemhéja rebben,
és lezuhan a madár a szívemben,
csillagok, mécsvirágok a szenvtelen tanúk.

NYÍRFA

Nyírfa sír a völgyben, bőre fagytól ég,
éj űzi nyugalmát, nem virágzott még,
meglebben az ága: madártestű szél
evickél a ködben,

közeledbe ér -
Válladra pihenni madár települ,
felhőbe a völgyed, fád csöndbe merül:
ne takard el arcod: nem vagy egyedül.

AZ ELSÜLLYEDT JÁTSZÓTÉR

Hiába faggatsz - törmelék szavak
borítják rég ismert útjaimat;
a kezdetet hiába keresed:
avar nőtte be, úgy félrevezet,
hogyan saját völgyeid is árvák maradnak,
és nem találsz egyetlen lombos fát,
ahol madarad rejtve fészket rakhat;

hiába faggatod magadat is -
nem úgy visszhangzik gyermekkorod benned,
mint ahogyan szeretnéd, vagy hamis
a visszhang, érzed (és érzed a vesztet);
szigetnek láttad, vadrózsabokor
nyílt rajta, sziklák
között játszottál bátor férfiút!
Nincs már sziget. A szennyes áradatnak
odadobták a rózsakoszorút.

MERT ÍGY VAN

I

Rossz, elkényeztetett gyerek vagy,
rajongás és harag
közötti villanás vagy visszhang,
s ha szidtalak (ha áldottalak),
titkon volt csak, s ha megmarad
egy szó, egy hang, egy
istenem, de ügyetlen mozdulat,
az is csak bennem maradhat meg,
az is csak engem fojtogat,
mert így van s másképp nem lehet,
denevérszárnyra versemet
szegezd ki,
úgy indulj derűs terekre!

II

Hó fénye
tú-
levelek viaszos sötétje
zöld völgyek rezzenéstelen
nyugalma jégrokkantó
sáfrányok lila
kardja

Tegnapi siklásod sínyomod
suhanásod kutatja
És talál zaklatott
tekintetem mögött
ahol árnyak rejtőznek, fény-
özönt
ahol a hó a csönd
dombok és versek zöldje
emel magasra s tart meg mind-
örökre

A MEGFEJTÉS

Feloldani a titkot: ezt akartuk.
Volt hozzá minden, hangulat,
két csésze kávé, mondanivaló,
kulcsok a megfejtéshez, percek,
mosoly, jelenvalóság.

Ha nem tudnád, a falióra
három napja nem járt, nem akkor
állt meg! A zenegép
előző este még működött,
a rád váró dal ott forgott, forgott
köztünk.

Virágos erkélyén a tekintetnek
áthajoltak kimondatlan szavak.
Élmények illatos
italát szürcsöltük, a kávé elfogyott,
jaj, nem keresett már az öröm
hangzó formát, elemezhető
indokot!

Sejtelmek áttetsző ideje hívott
és hitegetett újra, belső derű, parttalan izzás,
a titok pedig megmaradt
titoknak.

TRISZTÁN

Hogy jobban fájjon a szeretet,
felcsatolom szöges övemet,
és mondom, mondom a tisztító fohászokat.
Friss sebből lüktető, feléd sajduló,
nem imába való szavak.

Hiszed-e? Nem a szenvedést
kerestem. A megidézett pillanat
zengő vitorla, fehér
orgonahang - olyankor
valós a jelenés: ketten
vagyunk, ragyogva, magunkhoz érkezetten.
S lobog lelkünk és testünk csipkebokra.

SZIRMOK

Ejnye, a szőke nyár!
Még a liliomokkal is ledobott
szép illedelmet, fehér szoknyát.
Aztán rávette őket, hogy siheder
szelek ujjaiba simuljanak
és ész nélkül illatozzanak a leg-
veszélyesebb sugárban!

EGYÉBRE GONDOLJ

Hagyd most a kedvest fái közt magára.
Legyen szabad! Ne leskelődj utána.
Egyébre gondolj, másról álmodj,
másról...
Vágy csengettyűi szólalnak meg távol.
Végny tenyeredbe, csöpp alkonyi felhő!
Görgess az aljig (bennem van a lejtő),
éneke ezüst szárnyaid lobogják!
Hóbogyó hullat éjjelemben morzsát.

Szemem ablakán jégvirág virágzik.
Ő messze van.
És hó alatt a pázsit.
De jó a szél: kiengesztel, elringat,
s felold: össze-
bogozza álmainkat.

CSIKÓK

Csikók sötét haját fésüli most a kedves,
táltos szíve megugrik s elbúvik a szívemhez,
a hajnali derengés nem fogja megtalálni,
szuronyos este jön - de keresheti bárki:
nálam pihent meg most és sugaras az álma,
hegyek nővik körül, s ő szellőjükké válva
szalad, szalad, örül, s csikósan kócos hajjal,
meleg színek mögül riad fel virradattal.

HAJNALODIK

Jönnöd kell, most
hajnalodik,
érzem már szelíd
karjaid, érzem
sóhajod hűvösét,
ébredő kezed melegét -

Jönnöd kell: hozzá tartozol
a hajnalhoz, hozzám tartozol,
sugár a tested, harmatos
erőket, örömet hozol -

Álom és ébrenlét között
elmosolyodsz, ha megölellek,
lehunyt szemedre kék ködök
telepednek: elrejtő felleg,
és zengő pillanatokig
veled vagyok!

Hajnalodik.

KÉREGVERS

Kivágott törzsre, fatönkre hajolt.
Ujja évgyűrűkön futott körbe.
Bőre alá bújt halk reggeli fény;
ő másra figyelt -
a rejtőző madarat szólásra hívó,
avart emelő
zsongást érezte meg.

És az erdő amott
tele volt legördített rönkök zajos
emlékével, a szíve pedig
azzal a felidézhetetlen zenével,
amelyre nincsen kotta, nincs
vigasz - de lehunyt szemek
mögött újraéled.

Feléled, ébred, s átélheted újra.
Az időt. A hiányt. A meg nem valósultat.
Leválnak most a kéreg:
túl önfeledten játszott
tíz ujj a repedéssel.
(Hát te? Mire emlékszel
abból, ami sokáig
úgy kitöltötte lényed,
s amit úgy felivott,
mint harmatot a föld, a múltó élet?)

RELATÍV

Alig vannak már bábok a színen.
Leöldököltek gyorsinú futárt,
szelíd lovat és jónéhány parasztot.
A sarokbástyák rendre leomlottak,
a királynő gyűrűje elgurult,
csipkéje gyűrött, ferdén áll a kontya.
A makulátlan mozaiklapokra
paták, sarkantyúk vágta sebhelyet.
Még néhány báb -,
a király hova lett?
Az ellenfél felajzva, rengeteg
tévedhetetlen harci ötlet hajtja!
De valóban, a király hol lehet?
S fehér
vagy fekete a birodalma?

VONALAK

Tévedtél!
Szinte egy fokot.
A tour d'horizont nem ér össze.
A látótér kiszabadult
négyzeteid hálózatából,
a bemérés elsikerült, a látó-
mező csupa lepke!

A távcső nem akar fordulni, szikra
pattant a beállító szembe.
A vonalak az üveglemez testén
sűrűsödnek, mindegyre megszaladnak,
az igazság nem függőleges többé,
nem vízszintes a béke birodalma,
nem fér a fény a fényrekeszben,
nem fér
a kell s a lehetetlen bőröd alatt, egy
életedben!
A szabadság egy foknyi eltérése
átírta mind a táj arányait;
a hegycsúcs mindig messze van,
te mindig itt.
Kezedben kényes műszer. Sors.
Teodolit.

CONFITEOR

Bűnös a hó. Őrzi a nyomokat,
rokkann a napfény terhe alatt, és
bűnös a villám: elevenbe ütött,
lánggra gyújt felleget, lelket, időt,
és bűnös az éjjel: elbújhat a vágy,
nem látszik a szenny, csillog a magány
és a csillag, bűnös a fű,
nőni akar, a varázserejű, s nőni fog:
töri az út burkolatát,
kardja kibomlik: szép a világ!
Bűnös a pinty! Csöpp hangjaitól
nap szíve kondult, hold szíve szól
és zajlik az élet, mint hóolvadás:
bűnös vagyok, szeretlek, confiteor.

SZIGETEK

A víz alatti tájak titkait,
ha akarod, fölfedi Panthalassa,
szép asszonyod, ha hozzád érkezik,
s varázsos kincseit köréd lerakta;
tajték-testén élő korallszegély,
halk mosolyában mélytengeri síkság -
könnyű kézzel érint meg, hogy ne félj,
szerelmetek zöld párák eltakarják;
ha föléd hajlik, Tűzföldről eredt
parti áramlás simítását érzed,

apró csókjai szórványszigetek -
a szélárnyékban liánerdők, érted
nyújtózkodó léggyökerek; lágy sóhajt,
andezit-fényű, bujkáló folyókat
fűznek köréd; s ha fojtó
légörvények s az ujjaid
lebbenő haját keresik, szantálfa-illatú haját:
a ráktérítőn áthaladva
rövidre nyírta éles passzát,
s magával vitte napnyugatra...

A víz alatti tájak lassú filmjét
majd összevissza vágva, álmaid
megpróbálják levetíteni ismét;
de visszatért már akkor Panthalassa
ősi medrébe, áradását,
ölelő árkait sohasem kéri vissza,
de nem tűri, hogy idegenek lássák:
hűtlen hű asszonyod rádbízott titka
éljen benned mint zárvány, mint hűvös,
jóízű forrás víztelen világban,
mint kék sziget a kéklő óceánban.

SZÁRNYAK, VITORLÁK

Forduljatok vissza, madaraim, vihar
vihart ér és hullám-
hegyeken nem sarjad olajág!
Féltelek az úttól és félek magam is,
lankadnak szárnyak és vitorlák,
lobog a szél, a látó-
határ idegen és olyan hidegek
a hajnalok már!

Fogytán az ivóvizem, lassan
kiszáradnak a dallamok is, hát
térjetelek, térjetelek vissza, galambok,
pihenjetelek hívó karomon,
szemetek legyen újra a békés
bizakodásé, szelídítsétek szívemet,
szava még
annyi sete-suta emberi vágyé!

SÉTA

Megint kibomlott gallyain a nyár.
Virágzó élet lepi el a földet,
a Szamos elcsent piros labdát görget,
lányom szeme: két bujkáló bogár.

Kérdezd a kedvest: útra kelt-e már?
Kakukkfüves, fanyar bogyójú völgyek,
könnyűkezű, hajlékony lelkű hölgyek
öröme-csókja visszhangjára vár.

S ne hidd, szelecském, hogy a szárnyakat
rigók, poszméhek bitorolják mind!
Szállok én is, ha elvakít a nap.

Fellegmadár... Árnyéka meglegyint.
Nyelvem hegyén nyers íze megmarad
rügyeknek, fénynek. És várok megint.

A MI HAZÁNK

A szárazföld pedig, barátaim,
a szárazföld káprázat, be kell érünk
a talpatnyi hellyel a fedélzet
valamelyik sarkában, és a víz
a köröskörül végtelen, csodás,
kiszámíthatatlan, titokzatos
víz hullámaival, bizonyos
és bizonytalan változóival.
Be kell érünk a mostoha napok
nyugalmas kék pillanataival.
Ha nem várunk már, nem remélünk semmit,
ha álmaink már titkaink sem rejtik
(nincs tervezni- sem őriznivalónk),
ha lelkünk feszesebb a vitorlánál,
s nem hallható, ha mondjuk is a szót,
hogy bárcsak, hogy talán, hogy
istenem;
ha már a víz nyugalma és haragja
többet jelent, mint bármi a világon,
és békén folytathatjuk utazásunk
a térítőkön, délkörök hálóján:
nincs mit keresnünk földi kikötőkben,
küzdelmes életek végvárain:
a víz a mi hazánk, barátaim.

VESSZÓFUTÁS

A folyót balkézre elhagyva
csak menj nyugatnak, míg a házak
mind mélyebb kertekből figyelnek,
s lépéseid mind szaporábbak;
nyugat felé tarts, szélesül az út,
elvész a völgy szikkadt gyepágyain,
cserjehajtás közt vágj neki a dombnak,
vissza se nézz, a város tornyai
látnak s szeretnek, más nem érdekel;
hol fény, hol köd, hol közöny lepi el
a senkihez s a hozzád tartozókat;
az erdő déli peremén haladj,
mint félvad macska, nesztelen,
puha talppal és csontodig futó,
illetlen remegéssel, csak szaladj
gyertyánfák, vackorligetek
zöld-arany ernyői alatt -

Ahol a búzatábla zeng,
pipacs áll őrt, s zord vöröshangyák
kastélyai rettentenek,
ott állj meg, hunyd be a szemed,
engedd, hogy sugár simogasson,
és forogjon a táj veled,
mert végre az vagy, aki lennél:
megnyughatsz végre kedvesednél.

HAJTÓVADÁSZAT KÖVETKEZIK

Mint vízisiklót cinkos nagy kövek,
mint pejcsikóját remegő pej kanca,
mint déli holdat a tündér akác,
mint felleg a rügyet, ha behavazza,
mint gyűrűit a fa, nedvét a nádszál,
mint melegét a sün őrzi tavaszra,
mint pillangót az ág, amire rászáll,
s szívünk, félelmeit, akarva-nem akarva,
úgy rejtem legbelsőbb, sebezhető valómat
s ábrándjaim töletek, csörtetők.

S elhullok, még a vadászat előtt.

FELNŐTTEK

Felnőttek a csikók. A zsombék
mélyebbre süpped patkójuk alatt.
Bőrük bársonya tompult. Nem üznek
szellőt, pacsirtát, darazsat.
Foguk villan a napra -
megfontoltan hajolnak pázsitfüre, patakra.
Nyihogni elfeledtek,
játékos testük megnyúlt,
sörényük sötétebb, gyors
inaik keményebbek.
Homlokukon a csillag az elvesztett szabadság
főhorgasztó nyugalmát
hirdeti már ezentúl.

Becéző ujjaimtól félre-
fordulnak,
párás
nézésük nem a régi: jaj,
megtanultak
félni.

SZEREPÁLOM

Egy igazi palotában
találkoztunk, szép helyen!
Nézegettük Albiont,
áttetsző festményeken.
Norwich
megtetszett nekem!
És egy büszke viking-bárka!
Illedelmes szélmalom
zúzta szívem, dudorászva.
Mennyi kedves vízmosás!
Hány megbékélt mesekunyhó!
(képzeld azt, hogy ott vagyunk!)
Idill... vagy ahhoz hasonló.
Nos, hiszed vagy nem? Neked
adom fele palotámat.
Én meg pásztorlány leszek,
s dombra föl, völgybe le -
majd elepedek utánad!

JAJ, A SZABADSÁG

Már nem kellett fél
füllel a kattanó zárra figyelni.
Behunyt szemmel is a telő
időre, a külső világra.
Már büntetlenül lehattunk, mint a komló,
erőtlenek, csak adni-akarók;
szerepeket, ravaszkodást ha már
elveszíthettünk, mint kopott kabátot:
léphettünk a csend mohaszőnyegére, együtt
hagyhattuk el a szavak ingoványát.
Békesség félhomálya mosott egybe
kamasz fenyőfát, ezüsthajú nyírfát,
megálmodott helyzetet s hihetőt.
Senki nem tiltott, semmi nem űzött már:
tiéd voltam és te az enyém voltál.
Választhattunk.
Helyet, időt.
Csodát.

És a szabadság szűk csapásain
te elindultál - vissza. Veled én is,
együtt mentünk a láperdő széléig, aztán -

Mi lett velünk? Miért nem jártuk végig
virágzó berkeit? Mi nem volt jó vajon?
Megbénított a szabadság? Vagy miért
Nem tudtunk már egymás szemébe nézni?

TÉTOVA

Itt nem jó helyen jársz! A föld, az ég,
saját magad, ha újra rájuk érzel -
nyilallón változatlan, az egésszel
találkozol; felejtsd el a nevét

a helynek is! Hazug, kétarcú egy vidék;
mint fecskeszárny, tavasz, szerelmes szó vezérel,
mocsárba csalogat, ha nem vagy elég éber,
eltűnnek csúcraid, csak part, csak szakadék;

ó, nem jó helyre jöttél: már minden idegen.
Önmagadtól is lassan el kell szakadnod, kezd el,
ha nem akarsz halált hordozni perceidben:

a táj magára ismer, s amit átéltél egyszer,
most fölborítja benned a földet, az eget, nem,
nem jó helyen jársz itt tétova verseiddel.

FOGSÁG

Te sem hitted, hogy út, idő, szabadság
megadatik és élhetünk vele!
S hogy szíved, szavad mégis fogva tartják
tabuk, gátlások, illendő szokások...

A hegy lábánál fenyőhúrú csönd.
És nagyon mélyre zuhanhatnánk ketten.
De légy nyugodt: vihar van odafönt
s a lélek idejében visszaretten -

Te sem hitted, hogy annyira fehér
és veszedelmes világba vetődtél,
hogy rádijesztek: rádijeszt a tél
halálszelével, szégyen, menekülnél,

ha tehetnéd, de foglak, nem eresztlek,
lenyugvó nap erős karjába teszlek,
és érzed majd, hogy forró vagy és fáradt,
s köröskörül a kedvest és a tájat.

ÉN VAGYOK?

Rejlő jaj! Virulás? Szó-bábja ösztönöknek?
Szégyellt örömben: más, új fényként török meg.
Rózsa, igen, virág kellene most, virág
testünk elfedni, ágbog, tüsketakaró.

MINNESANG

És elgurultak mind a kavicsok.
Szertegurultak, elvesztetted őket.
Észak, dél, kelet, nyugat nem nyitott
utat a békességét keresőnek.
Kábán forogtál, nem jutott a szó
eszedbe, sem a kellő mozdulat,
nem ismertek rád örök, várurak -

Valahol várt nyitott ablak előtt
a kedves, úgy szeretted volna látni!
Csak karjaid tudtad sután kitárni;
forgott minden, reménybe, gyöngé fénybe
kapaszkodtál, de testedben kopár idő,
régén kiszáradt pitvarok
visszhangoztak fájdalmat, néma kamrák
sirattak el, sóhajként hagyott az erő
cserben, valahol
becsukódott egy ablak -

ABLAK

Beérem végül annyival:
a nyár leszek, ki rádköszön,
ha fehércsipkés asszonyod
átemeled a küszöbön,
a nyár leszek, ki rádnevet,
ha kelni kell, s álmodnál még,
s tudod, hogy megszokott a kép, de szét-
húzod függönyödet,

a nyár, a rezgőlevelű,
a karcsú törzsű ismerős
(de észrevétlen változik!
de ábrándos, ha jön az ősz!)

a képbe beletartozik.
Ha akarod, benéz. Ha nem:
csak él a tűzfal s ablakod közt,
fényt himbál nyárleveleken.

ELFELEJTÉS

Könnyű vagyok, elfúj a pillanat,
vízirigó a fészkébe fogad,
te elfelejtesz, mint ízét a bornak
az asszonyok. Mint mindent, elfelejtesz.
Nem próbálok több lenni:
nem lehet!
Majd elvetődsz a régi vadvizekhez,
s válladon érzed könnyű röptömet.

BÚCSÚZTATÓ

Most kelnek útra jóbarátaink.
Megígérjük, hogy nem változik semmi.
Mégis elfogy a témánk. A hitünk.
Elsápadunk. (Nem illik észrevenni.)

Ne felejtsetek el. Szébb szavakat
kerestünk volna, de a búcsúzásnál
gondolat, rím, lélegzet elakadt:
szemünkön már idegen a szivárvány.

ENIKŐNEK

Ó, madarak, madaraim,
elvándorolt barátok!
Siratunk daltalan tavasszal,
vádolunk
bevallatlan elvágódással:
küszködés ez, nem küzdelem!
Még a szavak is jelentést
cserélnek.

SZÖKEVÉNYEK

Nem vettem észre, mikor szálltak fel.
A fővitorlákát kifeszítettem,
érezhetően simább lett az út,
csönd ereszkedett vízre, fedélzetre;
de nem tudhattam, merre tűntek el,
és szabadságukért majd mit fizetnek -

Madaraim csöpp ösztöneivel
kutatom azt, ami megelhetetlen
iránytűvel, emberi számítással;
számot vetve magammal, a világgal,
magánnyal, sorssal, otthontalansággal,
útra kelek szelek, áramlatok, révek
még felderítetlen birodalmában.

EREDJ

mert sápadó lomb, alkonyat,
fogyó hold, fogyó nappalok,
távolodó madárraj-idő,
egyre több ködlepte szavunk és
minden összeesküdött:
hiába marasztanálak.

ULISSZESZ

Ha itt-tartanálak is elvesztenélek,
te nemcsak ajzásra: pengetésre termett,
szépségre vágyó lélek;
megtisztít tőlem a távolság, elold
sok húsba vágó köteléket,
a fényben szalmabábok,
sorsnak vélt ál-világok
égnek,
te magad jobb s szabad leszel.
Elvándorolhatnak a fecskék.
Szirének, megunt szemű nők
zsákmányukat máshol keressék!

*

Ó, szabadítana, hazaszállítana
erős két szárnyán a mi erdők
csodakék griffmadara;
messze nevetnél rácsot, ármányt,
sürgetnéd a szélvészt, mintha várnád,
hogyan lesodorjon bárhova, mert a kedves úgyis
vár rád!

*

Mitől védhet meg s mennyire vigasz
sok értelmetlen parancsszó között,
meddig él, meddig ad morzsányi örömet,
mettől nyűg, mettől szenvedés
(s ha rádtalál, elüldöződ?)
a szeretet

LEVÉL VILLONNAK

Hol az arca a tájnak, hol
a tekintete a homálynak?
Hol a vége napod sugarának, hol, hol
rejtőzködik az árnyad?

Elvész a kietlen időben
a szándék, elvész,
a varázsszó erőtlen;
és nem hajolnak széjjel az ágak, nem
nyílnak ezüst tavak előttem.

Hol a kedvesed megtartó szava,
hol a hangja, a hangja?
Jaj, ha közös tüzeinket a köd
betakarja!

SZÉLCSEND I

Halld a hajótülköket: áttörik a köd hártáit.
Föld és felleg megreped, néma szívem kivirágzik.
Élvezd a csend öbleit, vess horgonyt szélcsendes órán.
Várj újholdig, könnyedig. Veled sóhajt part és hullám.

PIHENŐ

A szavak, tudom, nem pótolnak semmit;
felszínre hozzák, vagy mélyebbre rejtik
elsüllyedt gályák mesés kincseit,
s bekalandozzák a legapróbb sejtig
az idő porcikáit! Mi pedig
keressük elveszített és veszendő
értékeinket: közöny, némaság
hullámai takarnak messzi múltban
s messzi jövőben minden hófehér
vitorlát -
A szavak nem pótolnak semmit,
de jó tudni, hogy visszatérnek,
mint a dagály a kikötőbe,
s akkor a horgonyt felszedik -
A szavak élnek: szárnyas csapatuk
a kormányhídon pihent reggelig!
Játék, szabadság, szépség, áldozat
jött és tűnt el velük,
úgy hiányoznak!
Még akkor is, ha nem pótolnak semmit.

SZÉLCSEND II

Már nem esik, de a málnaszemek még sárbatíportan
Rettegik a nagy időt és kábulatát a bukásnak,
Már nem elég a félő gondolat, már nem elég a
Bánat, hűvös esőjét félem az alkonyi tájnak:
Páfrányborda remeg meg a víztől, föld szaga árad,
Mit tegyek, mondd, mit, hogy ne akarjak menni utánad?

VISSZHANG

Léptek kopognak kristályos palákon.
Sasbércek, árkok ritmusát a szem
nem tudja már követni; sohasem
pusztuló páfrányerdők félhomálya
elnyel visszhangot, időt, idegent.
Futóhomokra telepszik a köd.
Zsurlófüvek, harasztok hajladoznak,
artézi vizek szaga érzik, messzebb
éghető ásványtelep, vakítóbbat
képzelné sem lehet... Nautilus
gyöngyházkamrája fénylik meduzák közt,
kopoltyúja remeg, varratvonalai
rég elfelejtett jelrendszert idéznek:
évmilliókat. Valaki
kagylót keresve járja a dűnéket.
Kékmoszatok, kékalgák sejtjei
mésztufa-hálókön fönnakadva
arany, réz, ólom, cink, vas, uránérc
nyomait festik krátertavakra;
tudom már, hol van a fésűkagyló,
hova kövült a pikkelyfa lombja:
telérek titkát, zárványok csendjét
idő és visszhang velem vallatja.

ELDOBTAD

Eldobtad a gyöngyöt, a kagylót darabokra tapostad,
hagytad a tengert nőni, morajlani érted a partot,
nem féltél lemerülni az áramlás hűvösébe,
hagytad a dalt némulni, zuhanni a fecskét,
és ott lenn violás fényben, csodaszép halak útján
messzire vágó kedved víg sugarából az árnyék
tovatúnt, s ami hívott: kifakult fővény, tegnapi játék.

HELYETTEM

Fűágként, indulattalan,
árnyékként, árnyalattalan,
mint kicsi szél, ha hangja van:
hadd tűnjek hát el nyomtalan!

Hiába szóltok, ajkaim,
hiába szálltok, szavaim,
hínáros csönd zöld partjain
hiába dobogott a rím.

Aranyszín alkony, boríts el,
szellőszavú éj, sirass el,
helyettem él és énekel
a táj, titkos jeleivel.

ÁRNYÉKOK

A tájat kérded?
Mit tudom én,
a külső táj milyen!
Belemosódva élek,
és mégis idegen.
Kémények tartják az eget,
mindennap szennyesebb az összkép,
szögletesebbek a házak,
porosabb szárnya a verebeknek.

A belső tájat ismered:
ahol játszol
áttetsző kavicsaimmal, a repkény
ölelő karjaival, az erdő
sírnyaló nyugalmaival,
sodró-sodródó álmok
fecskerajával.

De ha fölötté ölyvként átsuhog
a szorongás élettől és haláltól,
eltévedtünk:
árnyékok táncolnak a tájon.

A MIKROSZKÓP

A varázsló
vízi liliomok között élt.
És ott élt csak igazán! Kőházát
nem szerette. Amerre járt, gyapjúság, iszalag, nád
fonadéka félrehajolt, még a lebegő tündérrózsa is
fejet hajtott előtte.
Legkedvesebb zenéje
hajnali szép illatozás volt;
békéje, szenvedélye: ezerarcú szirombontás.

Találkozhattál a varázslóval
végtelen kertjeiben, vagy
hókuszpókuszos nagyítólencsék fölé magasodó
tudós görbületben...

Többé ne lesd meg! Mákszirmú szíve
amúgy is gyakran félrevert, túl
szaporán cseng-bong: lélek-
harang rügytépő szélben.

De kövesd meg: eloroztad tündér
inasát, daliás gyermekét: temiattad
lett halandó, és liliomhite hervad, hervad,
vizek tárgylemezére simul,
s mint óriási mikroszkópon, vizsgálható...
Sors-szelet? Ifjúság?

Varázsló jár-kel virágok között.
Nap szárogatja harmatos haját.

MAGADRA ÉBREDSZ

A cél szem elől veszthető! Az irány eltéveszthető!
A fontos jel, a kedves tárgy, a lélek nyugalma, a vágy
elveszíthető, elveszíthető, elveszíthető!
A félelem, a fájdalom (felleg az égen s válladon),
a tépelődés szemeidben, hogy szabad-e (nincs, ki segítsen
eldönteni), hogy szabad-e -

Belefeledkezhetsz a hóba, a késlekedő válaszokba,
melegedet kérő kezekbe, s magadra ébreszt az idő;
de a kékség, a lehetetlen, a hazugság szavakban-tettben
(hiába sírsz, hiába futsz:) el nem veszíthető!

Ha világgá mehetnék, akkor a tegnapokból, jobb magamból
megmenteném, amit lehet; neked adnék jövőt, hitet,
fekhelyet lombos fűzfaágból; s ha kívül-belül mégis fázol,
nem engedném el a kezéd!

MÁJUS

Ha megtalálasz, ha megtaláltalak,
és kér a hold, és könnyörög a nap,
hogy ébredjünk már, menteni magunkat,
hogy védekezzünk, s bújjék, aki bújhat;

ha megszólalsz, ha megszólalhatok,
és szavunktól zuhannak csillagok,
gyullad a föld, rózsák ökle lazul
s illatozunk javíthatatlanul:

megértik majd, hogy nem félsz semmitől,
veled vagyok, nem félek semmitől,
lehetetlen, hogy elpusztítsanak;
mit veszthetünk? Ha szenny vagy indulat
eláraszt is, megőriz s megmarad
nyers tavaszunk: ő ítél - ő oldoz föl.

A FOLYTATÁSÁT KÉRED?

Te
sohasem kérhetsz olyat, amit meg-
tagadnék.

De ne kövesd,
jaj, mégse kövesd a tévedt
téged követő fecskét!
Nem a part fele visz,
nem akar jót,
rosszat sem, nem akart
semmit - csak egyszer
szárnyára felvett (szárnyadra
vetted) - hogy is hihetted, hogy
vezethet?

Magát veszítve követni kezdett
el-ellobbanó szemével, ösztönével,
suhanó, ki-kifulladás röptével,
pihenni, magára lelni
arcodra zuhanó madárnyi
létevel.

OTT A HELYEM

Mert visszahoztál örvényből, homályból,
nem hagytál elpusztulni egyedül,
mert mégis gyermek és varázsló voltál,
ki mosolyával könnyeket töröl
és úrrá lesz halálon, életem,
tudtad, hogy kívüled senkim, senkim:
karodba vettél, bajlódtál velem;
mert elfogyott a levegő,
mert sajgott bennem vér, velő,
mert nem értettem,
nem értetted,
s ellenünk fordult az idő
(zöld kövei, áruló könnyek
már nem jelek, csak tündökölnék);
akit megmentesz félelmeitől,

tiéd örökké: szótlán feledésé;
tanítsd hát újra szólni, tanítsd élni,
gyönyörködni és játszani bolondul...,
mert sós tengercsöpp, halvány jadeit
vetít rám békét, csillag-óra fordul:
erős sugárú életemmel,
minden sötéten áttörő hitemmel
ahol te vagy:
ott a helyem ezentúl.

ALTATÓ

Csak a szemem álmos! Ereimben
piros-kék tavaszok kergetőznek
és minden lélegzetvétel örömízű
Odakinn a város: telehintem
madarakkal sok meleg esőcseppel
és benn a termeimben puha szavú csönd
De neked a végtelen békét, neked
a ringatás derűjét meghozza végre
a szerelem
És amíg lassú álomnak hiszed:
visz a víz a lassú idő velem velem
velem

TÚLPARTON

Megszületett. Szeresd őt is.
Nem a tied. Tied mégis,
mint feléd hajló, belőlem nőtt
sóhaj-vetések, mosoly-erdők...
Szellőnyi titkuk vérében van,
ott érlelődött árnyékukban,
elfér maroknyi ölelésben,
oszlatja bűnöm s szenvedésem.
Alig jött, és máris hiányzik
szoptatástól szoptatásig...
De aki messzire gondol,
felhevül csillag-szavaktól:
nem, már a testem sem fáradt,
kedvemre fény borít ágat,
jó hír bomlik sugarában,
s rádtalál, távoli társam!
Várlak, hogy eldicsekedjem,
várlak, hogy lássad a kincsem,
éj, vajúdás túlsó partján
szunnyadok. Szíved a párnám.

ALMAFÁK

A szél! Gyümölcsös útjain
szirmokat indít, könnyeket.
Minden termőág lassan ing.
Minden virágkehely remeg.

Ezüst világok, nyíljatok!
Eresszetek be, öntörvényű
birodalmak, álom-hajók!

Az éjjel vízgyűrűi szólnak.
Tavaszi-illatú, ami él,
s egyetlen fehér vágyba olvad:

a szél sodorta álmainkba
múló szirmok fehér havát!
Kinn: csillagfényben mosakodva
síró, virágzó almafák.

A REJTEKÚT

A köd bokrai közt ösvény szalad,
bujkáló fény mutatja az utat,
száraz vízárkok sejtetik a völgyet,
halk hold-léptek suhannak el előtted -

Ahol jársz, eddig csak ábrándok jártak!
Szendergő ághoz ütődik a vállad,
sötét tavak verik vissza az arcod,
néma szavak nesztelen röptét hallod;

valahol ott, amerre vízmosás van,
s fürdik a hold szálfenyők árnyékában,
valahol ködfoszlató szélsírársban
magam is vízre hajló ággá váltam,

s megláttalak, felismertelek máris,
megláttalak behunyt szemhéjon át is:
patakmeder volt utad le a völgynek,
halk hold léptek suhantak el előtted -

ISMERLEK

Ismerlek én még diófa korodból
(leveleid most is jó melegnek);
még azt sem tudtad, világon vagyok-e,
nem találkoztunk, már ismertelek,
és örültem árnyékok illatának,
és hintázhattam villás ágadon;
nem értettem s fájt a szívem utánad.
Ismerős szavad, csönded hallgatom.

LORELEI

Megégetett a messzi tűz, a szikra?
Eszedbe juttatott tündért, legendát?
S kiket kétely, veszély, varázs sosem bánt:
alig találhatsz régi társaidra?
Vagy azt hiszed, közömbösnek maradva
sugarasabb napok szegődnek hozzád,
s kik önmaguk s az álmod fölaprózzák,
szárnyas szíved mellettük megmaradna?
Van egy világ. Mi találtuk ki ketten.
Nem osztható, nem mérhető, de gazdag,
bár kincse nincs. Ismerjük, s ismeretlen
csapásain a zsongító szavaknak,
örömből-fényből fölnevelt berekben
nem tévedünk el már. Lorelei hallgat.

MEGVÁLTÁS

Azt hiszed, minden versre váltható?
Azt hiszed, mindenhatók a szavak,
mert csillapítják indulataid
s kárpótolnak hiányzó jók miatt?
Azt hiszed, más is úgy érez, mint te,
pont olyan helyzeteket vészel át?
Nyugtatod magad dallamos beszéddel,
hogy elfeledhess életet, halált?
Ma már kinek kell szóbeli varázs?
Ideje jött nyelven túli csodáknak,
számrendszerekben él a gondolat,
s hol van a hit, igéből rakni várat?

Éled a verset: teremtője vagy.
Észrevétlen formálja sorsodat.
Ha úgy vélnéd, játékszer a kezeden,
életre kel a játék, tovarebben,
s véred serken súlyos röpte alatt.
Ó, nádszáltestű nyelv, fönix-szavak!
Miért ne hinnéd, hogy megváltanak?

SEMMISÉG

Csak a sóról mondok le, csak a vízről, csak
a levegőről, az álmodozásról
Csak az életadó tüzet borítom le, tudni sem
akarok a lángról

Hallod az esti szorongást?
Homlokodon dobol ujja.
Ajkadon érzed a lepkét?
Elűzheted, visszajön újra

Csak az imádság menthet meg, de az isten
messze tekint, zuhanok tenyeréből
Csak anyánk szeme ért, csak az ő szava ment föl

Csak a kékről mondok le, csak a mélység
szédületéről, ugye semmiség? Csak a sóról, a vízről
Csak a kedvesről

HÁTHA

Csak mondd magadnak, hátha elhiszed,
hogy kiheverhető, mint könnyű nátha,
hogy ami, úgy vélted, más senkinek
nem adatott meg, milliók sajátja:

érzés. Jön, múlik, fáj, de nem halálos,
jobb, ha felénél elhagyod: a szív
tovább álmodhat, s nem röhög a város,
új szenvedély majd új öröme hív,

csak mondd magadnak, csak hazudd magadnak,
csak hidd, hogy minden perc értéket adhat,
s feledhetők a lehetetlenek,

lelked már könnyű, új életet kezdhetsz,
semmi közöd szép tévedéseidhez:
mondd, mondd magadnak. Hátha elhiszed.

MI LETT VOLNA

Gondolkoztál már azon, mi lett volna,
ha nem az történik akkor és ott,
ami megtörtént s visszavonhatatlan?
Ha más mozdulatot, célzást, más szót
találsz akkor jónak, természetesnek,
ha időben felméred, mi a helyzet,
ha önfeledtebb - vagy épp okosabb vagy?
Vádoltad-e tehetetlen haragban
a körülményeket, és magadat
sajnálta-e (hisz nem ezt érdemelted),
vártál-e csodát, megváltást, mint a gyermek,
ha rádöbben, hogy egyedül maradt?

EGYEDÜL

Szeretted volna kisírni magadból
a fájdalmat, a szégyent, sok miért-et,
kifulladásra, s oly messze még a parttól,
rádöbrentél, hogy még mindig nem érted,
hová tűntek a belső sugarak
és a derű a holnap homlokáról,
hová merült a halk sirálycsapat,
hogy távolodtál úgy el a világtól;
sírni akartál, s nem volt már, kinek.
Harag sem volt benned, a vérkeringés
lelassult tagjaidban, napjaidban,
kiáltottál - ki hallott volna meg?
Ő sem figyelt rád: elunta a kint és
egyedül vagy, most már sírhatsz nyugodtan.

FELOLDOZÁS

Ó, tűnékeny távol-
keleti virágok
falitekercseken, szikla-
hajlaton: távoli
asszonyi sorsok!

Árnyalattalan, üde
ködbe múló színek rajzolata,
halkan zenélő vízesések!

Ha kinek mégis, mégis
megadatik, hogy értse, tudja
rejtelve, és magát
föllelve bennetek
(hűlt tea, volt
örömök, koholt
világok illatában):
feloldást nyer.

MOST

Most, hogy kalandok nem vidítanak,
és nem szorítják szívedet szerelmek,
és nem érdekel, ami érdekelhet,
és rajtad kívül telik el a nap,

örömtelen az örömöd, tudom:
kiszabadulnál fásult világodból,
mint fény az alagút vakablakából,
fölülemelkednél a gondokon;

most szeretnél erőre kapni, így van?
Most meglepőbb az élet álmaidnál,
és jobban fáj a közöny, mint a seb.

Már sejtet tiszta pillanataidban,
mi bántott, és még mi az, ami rád vár,
most mohóbb vagy. És tehetetlenebb.

HA MÉGIS ARRA VÁGYNÁL

Ha mégis arra vágnál, hogy az alkony
bűvös kalapját rákborítsa egyszer,
s ha majd belátod, milyen ócska fegyver
az éles ész, a villanó okosság
szemben a százlelkű szerelemmel;
szóval ha arra vágnál, hogy az alkony
szemünkben szikrát, harmatot fakasszon:
keress meg engem egy nyugodtabb percen,
mondd, hogy jó lenne mindent elmesélni,
magunkhoz térni egymás közelében.
Vagy elmegyek akkor veled, vagy nem.
Vagy sírni kezdek, vagy kacagni kezdek.
De túl minden elképzelt helyzeten
makacsul ott lidérckedik a kezdet.

VOLT IDŐ

Volt idő, hinnem egyre nehezebb,
hogy nem érdekelt rajtad kívül semmi,
irigyen néztem minden percedet,
ha nem lehetett közeledben lenni,
feloldódtam szavakban, vállalásban,
bíztunk egymásban holtomiglan és
a holtodiglan, himnuszoddá váltam,
s úgy tűnt, egy teljes élet is kevés
kifejezni, hogy szerelmes vagyok,
hogy ez a legfontosabb a világon
s örülj! De már az érzés elhagyott,
az sem segít, ha világgá kiáltom,
hogy jó ez így, hisz úgysem hallgatod,
mert változunk. De oly nehéz belátnom.

ÉRTHETETLEN

Ha ülsz, ha állsz, ha elringat az álom,
ha félbehagytad a szót, s nem tudod, hol,
ha nekivágtál - s eltévedsz a tájon,
ahol neked az isten se parancsol,
ha úgy érzed, hogy végre tiszta lappal
ébredtél, és nyugodtan élhetsz most már,
ha mégis fojt az éjjel, fojt a hajnal,
ha elmosolyodsz, pedig sírni tudnál:
a kedves úgyis ott van mindenedben,
nem kér, nem hív, nem követel magának,
csak érzed melegét sűrű hidegben,
csak érzed karjait, ha úz a bánat,
örömdben is érzed, érthetetlen,
hogy ivódott így beléd, meddig fájhat.

VÁLTÁS

Amikor már sem ébren, sem álomban
nem volt egymáshoz semmi közöttök,
a környezet egyre idegenebb lett,
s perceid fölött karvaly körözött;
csak mondtad, dehogy hitted, hogy tavasz jön!
S ha cselekedtél: lélektelenül;

és senki, semmi, csak az életöszton
vigyázott, hogy túl mélyre ne merülj;
nem vádoltad sem őt, sem magadat,
de köréd gyűlt sok üres pillanat
és tagjaid, aszályos patakmedrek
egyre apróbb cserepekre repedtek.
Ne várj csodát: sem ébren, sem álomban
nincs többé semmi, semmi közöttök
egymáshoz, és aki mindened volt, szépen, lassan
beletörődhetsz: egy
a sok között.

KAVICSOK

Hullámmorajra figyelni, a másik szavára,
ölelő szóba burkolózni, fecske kék tollába,
mindenre vakon hallgatni ködlő tájakat,
küszködve-küzdvé hagyni, hogy vigyen az áradat:
te voltál-e, kinek málna érett kedve nyomán?
Te voltál-e, aki mélybe bukott kagyló után?
S rám ismersz-e, ha síró-kacagó köveken
búvó vizeink kettős dallamát kiverem?

KÓRICÁLOK

Útnak indul
a cirmostalpú este.
Hazahajtják a sztoikus tehenet.
Gyerekek virgonckodnak a vacsoránál.
Tovább. Kőkerítés. Egy pocsolya
visszanevet.
A hold gömbölyű karja pókok
függőnyeit emelgeti a parkban.
Emlék szítál: jaj, a búcsú!
Butaság volt. És mihozzánk méltatlan.
De a kicsi fűz! Körül-
susog a kicsi fűz vigasza, sötétség
ér utol, levelek nyirkos szaga.
Megfordulok.
A csönd kendője rajtam.
Bezárnak egy-két boltot.

A LELEPLEZETT MÚZSA

Ne firtassátok, kiről szól a vers.
Róla is
szól. De rólam - s rólad is.
Megfogalmazod sejtelmeidet
s átváltoznak: meglepődsz magad is.
Ha megtaláltad éppen azt a szót,
árnyalatot, lebegő ütemet,
amit kerestél, s volt is hasonlóság:
ó, de hamar hagyott a szín
maga mögött, hogy burjánzottak el
pozsgás szavaid, a ritmusok
csikócsapata hogy elporzott tőled!
Ne firtassátok. Az én kedvesem
minden élőnél szeretőbb és vágyóbb.
Ha úgy akarom, sorson-életen
át visszatér, mint visszatérő álmok:
játszom. A verssel is. Komoly a játék:
elevenebb néha, mint én vagyok.
Ne firtassátok. Írok örömben,
vagy hogyha fáj, hogy mind elhagyatok.

ÁTTETSZŐ FOLYÓMEDER

Szólószemen süt át a nap.
Egymást karolja pironkodva
a horgasujjú szederág
s a kert didergő szögesdrótja,
látszik a lassú víz alatt
a mese néhány alkatrésze;
megtörtük a hullámokat, sodródtunk
iszapos vidékre.

Négy fekete kanca nyakára
vetít a dél parányi csókot,
félrefordulnék, de hiába:
nyugalmuk érzem,
beleborzongok.

Emlékszel? Fázott a kezed.
Őszt emlegettünk s féltünk tőle.
Zátonyok közt most ő vezet
kék világunk kikötőjébe.
Leheletemmel ujjaid
szívesen melengetném: hol vagy?
Szederágot horzsol a fény. Ma
nem találkozunk.
Sem holnap.

GYŰRŰ

Ha szükség lehet még szavakra:
varázslat legyen minden
megírt s meg nem írt versem hozzád,
vigyen, védjen, űzze a romlást,
hogyan boldog legyél s boldogíts
mást -

Hogy örömmel s szakértelemmel
verj csillagporos új síutakat
s pihenjen meg szemedben minden,
ami út szélén elmaradt.

Ne félj.

Ne fájjon rámgondolni se.

Szavak szikragyűrűje tartott
s már nem tart minket össze.

S ha elkísér sem éget el.

S ha kihuny, úgy sem múlik el.

Segítsen hát,

s hogy segíthessen, tőlem most már szakítson el, ámen.

GLÓRIA

Magunkhoz tértünk téli bánatunkból.
Patak medrében újra tiszta víz szól,
völgyek karjából élet zöldre sarjad:
nem sírunk már. Élünk a pillanatnak.

A nap megváltás fényes melegével.

A nap, a nyár felejtet, hitet érlel,
és glóriával ékesíti nyamvadt,
sovány, megcsúnyult lelkünk, tagjainkat.

Ha várunk: nem csodára, csöpp öröme,
meghitt percekre, újuló erőre;
nem sírunk már: ég-arcú végtelenség
árasztja ránk csillagos békességét.

MŰTEREM

Lehull a vászonról a táj.
Lepattogzik a fény egy arcról.
A csönd mánusa körbejár,
titokzatos jeleket karcol
a semmibe. Készül a metszet.
Tűnhet a szép, az ihlet veszhet.
Tubusok árnyalatukat őrzik,
porpamacsok pörögnek végig
állványain a képzeletnek.
Egy kép sem él. Ecsetek sírnak,
sóhajt a prés, sötét az ablak,
vakkeretek, cserepek álmát
üres falak, pókok vigyázzák;
egy kép sem él, egy vers sem sarjad.
Suttog a táj.
a festő hallgat.

CSAK NAGYAPÓ EGYEDÜL

Ő, tudom, figyelemmel és komolyan
végigolvasná ezeket a leveleket,
egymás után tenné le őket maga elé,
elgondolkozva pillantva utánuk.
Csak ő nem kérdezné, kihez szólnak,
kit rejt a válaszok kézírása.
Amikor elolvasta mind,
hosszú, csupa ín karjával vonna magához,
megfakult kék szemével egyszerre nézne reám
és a semmibe, tekintete nemcsak az öregségtől
rejtőznék párába: kislányom, unokám -
lehet, hogy többet nem is mondana;
sárga ujjai közé venne
egy kicsit görbe cigarettát, át-
nyúlna a négyszögű asztal fölött
az öngyújtóért vagy az üveg
hamutartóért.

HÚTLEN SZAVAK

Minek áltassalak? Sosem hozzád beszéltem.
Füvekhez, lombtalan és lombos fákhöz, szélhez,
derengő fényeken átizzó éjszakához,
ellenem és velem küzdő erők urához;
ha vakká tett a nap, és rádfogtam, hogy szép vagy,
sóhajnyi perc alatt kijózanodtam: hő, fagy
gyöngédebb-gyöngébb szavaim megölte;
ami felszárnnyalt, messze szállhatott:
csodamadár, vers, suttogó,
szívedbe néző csillag lett belőle,
bélyeget süt rád, hogyha vállalod.
De nem hozzád szól, minek áltatnálak?
Velem pusztul el, ha elpusztulok...
S a kedvedért nélkülem is feltámad!

SZÜNET

Szünet van, fény és füst. Nem szűnő félelem.
Tűnt látvány, jó varázs tündérkedik velem.
Sugár zenél, tavasz javítja jelmezét.
A nézőtér zsibong.

Nyírágam meztelen.
Tó-tükröm selymeit pók-párkák szeldesik,
vasfüggöny lelkemen.

Bár volna gond helyett szellő-szó ajkamon,
bár tudnám két kezéd elengedni, napom
nyugaton kelteni,
élni
a színpadon!

Talán árnyékod is vagyok, álarcod is.
Kétfarcú szólamod: hol csengő, hol hamis.
A nézőtér füttyöl: Tavasz van, nyíljatok!
A sűgő nem figyel, hang villan, csönd dadog;

Talán más felvonás, új díszlet, más darab
elsöpri gátjaink, nem lesznek színfalak,
nem lesz szívünk s jajunk, belefeledkezünk
a játékba, talán
újjászülethetünk.

ÉLETRE KEL

a szó,
az ide-oda pattanó
ígéret, a hamar lohadó hit,
a fájdalom, ami elér, hisz
veled együtt született,
sok félbehagyott terv, meg aztán
amit úgy hívsz: az életed
(észrevétlen betöltenek
és fogva tartanak,
hogy ami új, ami szabadulás
lehetne, más kaphassa csak),
a szó,
az agyonízlelgetett szeress,
hogy szerethesselek,
a tabuk testről és halálról,
ahogy megért, és ahogy vádol,
anyásan, ellenségedül, de
közeledben és hozzád nőve,
hús-vére töprengéseidnek,
de játéknak is, könnyörgésnek;
a haszontalan és a jó,
a meggyalázott, félreértett,
de élő, életadó
szó

-&-